

som de, der bo lige paa Hovedstrækningen, selv om hine maa finde sig i, at der paa Grund af den affides Beliggenhed maatte tjøres lidt langsommere og sjældnere. Det Gode, som Udviklingen af Kommunikationsmidlerne er for et Land, forekommer det mig, at man overfor Statsborgerne i Almindelighed er forpligtet til at tilstræbe saaledes, at de alle faae Del dert efter et passende Forhold, og at det tilveiebringes for de almindelige Skatter og Afgifter, som de alle yde til Staten; thi vel at mærke, deres Statter og Afgifter er forholdsvis ikke mindre end Hovedstrækningsbehoernes; tværtimod, de yde de samme Hartkornsskatter, medens deres Varer paa Grund af den affides Beliggenhed have mindre Værdi. De betale den samme Told, medens de atter af samme Grund som nysnævnt maa betale Mere for deres Varer. De komme saaledes i Reglen til at betale forholdsvis Mere til Staten end Hovedstrækningernes Beboere. Nu har med Undtagelse af Faxe-Rjøgestrækningen, som har leveret et Forjærtningsfond af godt 600,000 Kr., og Nordsjælland, Frederiksborg Amt og nogle nordlige Kommuner, som have leveret 400,000 Kr., Sjællands Beboere ikke mig bekendt, ydet en Dre direkte til samtlige deres Jernbaner. De begyndte at tjøre paa dem i Fyrgerne, og Jernbanerne have jo udviklet sig, om end meget langsomt, det indrømmer jeg, paa Grund af de Forhold, hvorunder man kom til at drive Jernbanerne fra Begyndelsen af. Staten begik allerede en Feil den Gang ved ikke selv at anlægge Banerne. Det gik som sagt ikke raskt, men alligevel er Sjælland dog ikke ubetydelig foran de andre Provindjer. Noget Vignende kan siges om de Egnes Beboere, gennem hvilke Hovedlinierne gaar paa Fyn og i Sjælland. Med Undtagelse af den halve Expropriationsafgift har disse Egnes Beboere ikke bidraget væsentligt direkte, undtagen for saa vidt de i de senere Aar efter det nye System ere komne til at yde Bidrag gennem Amt og Kjøbstad til Baneanlægene. Lolland-Falster kunne vi vist heller ikke meget beklage. De have udredet c. 1 Million til Forjærtningsfondet, der var spist op fra 1884. Det er Alt, hvad de have udredet, saa de kunne heller ikke siges at lide nogen væsentlig Tynge. Fyn har havt det Held, at af dens to Sidebaner synes den ene, den til Svendborg, og den anden forresten ogjaa, den til Børgense — at staa ret vel i økonomisk Henseende. Den ene har allerede givet første og anden Serie 4 pCt., og den anden har givet 4 pCt. og 1/2 pCt. Derimod ser det ikke saa glimrende ud med en Bane som Lemvigbanen; den har givet 1,700 Kr. Over-

skud i sidste Regnskabsaar — alle de Bidrag, som Staten har givet, og de ere ikke saa store endda, tale vi ikke om, de ligge bagved. Disse magre Sogne i denne Del af Landet maa føle sig tyngede af, at de selv maa forrente og afdrage Aar for Aar i en Menneskealder deres betydelige Bidrag. Men hvorledes kan det nu egentlig være rigtigt, at man undlader at sætte en By, jeg vil sige, som Lemvig og dens Omegn, i Forbindelse med Holstebro—Ringkjøbing Banen, medens man andetsteds sørger for paa Statens Regning at faae disse Stillebaner? Det forstaaer jeg ikke ganske. Hadsund—Randers Banen skal jeg ikke omtale nærmere, jeg kjender ikke nærmere dens Regnskab. Den drives af et tyndt Selskab, naturligvis ved danske Mænd, og den har vel ikke Noget at klage over, siden det ikke kommer videre frem. Hørsens—Juelsminde Banen er af en anden Betsaffenhed.

Derksom vi fastholde Reglen om Statsbanerne, kunne vi saa ikke blive enige om at sige, at der er visse Egne i Landet, man efter alt dette skylder nogen Hjælp, selv om de maa betale Noget for deres Hidsigthed med at faae en Bane, og selv om de efter nærmere Overveelse bør bære det, som de i deres Hidsigthed ere gaaede hen og have betalt mere, end de burde, for Anlægene, hvilket enkelte have gjort. Vi staaede jo Aarhus—Hou Banen for 300,000 Kr., da man der vilde have Banen anlagt ved Hjælp af saakaldte Præferenceaktier for overhovedet at faae den. Men selv om vi trække det og Vignende fra ved Overveelserne, er det dog et Spørgsmaal, om vi ikke lige overfor disse Baner maa komme til at foretage en sjsjon som Afveining, saa Uretfærdigheden ikke bliver altfor stor. Og skulle vi ikke dernæst blive enige om som Hovedregel at fastsætte, at, hvis Tilskud skal ydes fra Kommunerne, bør Ydelsen foregaa paa et bredt og saa vidt muligt retfærdigt Grundlag? Gjennem de af mig først nævnte Overveelser om de private Baner og dernæst med Hensyn til fremtidige Anlæg ville vi komme til at bevrage os indenfor visse bestemte Hovedregler, som jeg tror, vi Alle, hvad Parti vi end høre til, hvilke Egne vi end høre til, vilde være vel tjente med, idet vi da fik en Følelse af, at vi kom til at gjenoprette Noget af den dobbelte Uret, som har været til Stede, dels derved, at Egne ere komne til at betale for Meget, fordi de have været for hidtige for at faae Baner, idet de have havt lokale Mænd, der have drevet Sagen for stærkt frem og derved bevirket dette, og dels derved, at der er affides Egne, som nu i en halvanden Menneskealder har maattet favne